ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 32 (1144) ● 18 лістапада 1976 г. ● Цана 2 кап. ● Газета выходзіць з 1935 г.

ВІНШУЕМ З УЗНАГАРОДАЙ

За актыўны ўдзел у летнім працоўным семестры 1976 года, поспехі ў вучобе і камсамольскай рабоце студэнт БДУ імя У. І. Леніна

ГРЫНКЕВІЧ
Аляксандр Антонавіч

узнагароджан Ганаровай граматай Мінскага абласнога камітэта КПБ і Мінскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных.

НАВІНЫ

СУСТРЭЧА З ФРАНТАВІКОМ

Нядаўна перад студэнтамі гістарычнага факультэта (аддзяленне філасофіі) выступіў удзельнік Вялікай Айчыннай вайны выкладчык універсітэта Мацвей Якаўлевіч Рэзнікаў. Ён расказаў пра свае даваенныя студэнцкія гады, пра тое, як добраахвотнікам пайшоў на фронт, ваяваў у саставе танкавай дывізіі, партызаніў на Мінскшчыне. Баявы шлях ветэрана адзначан многімі ўрадавымі ўзнагародамі.

М. ЧАРНОЎ.

РЫХТУЮЦЦА ДА АГЛЯДУ

Ужо зараз кіраўніцтва юрыдычнага факультэта, камітэт камсамола юрфака пачынаюць падрыхтоўку да вясенняга агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці універсітэта. Правядзіцца агляд талентаў сярод першакурснікаў. 5 снежня яны выступяць на факультэце з канцэртам.

ЗАЙМАЮЦЦА ЮНЫЯ

Раз у тыдзень у адной з аўдыторый хімфака ідзе не зусім звычайная лекцыя. За студэнцкімі партамі сядзяць мінскія школьнікі 9—10-х класаў, тыя, хто цікавіцца складанай і захапляючай навукай — хіміяй. Гэта вучні школы «Юны хімік», школы, якая вось ужо больш як 15 год існуе на хімічным факультэце.

Кожны год у сярэдзіне лістапада школа робіць новы набор школьнікаў. Жадаючых заўсёды многа, але канчаюць школу далёка не ўсе. Значыць, нехта вырашыў сур'ёзна заняцца хіміяй, прысвяціць сябе гэтай навуцы, а нехта прыйшоў проста з цікаўнасці...

— Мы палюбілі хімію з 7-га класа, — гавораць дзесяцікласніцы сярэдняй школы № 117 Людміла Зігмантовіч і Таццяна Пазнякова.—Гэту любоў да хіміі выхавала ў нас наша настаўніца Антаніна Іванаўна Паташко. З задавальненнем ходзім мы ў школу «Юны хімік», пасля яе заканчэння маркуем паступаць у тэхналагічны інстытут.

— На лекцыях я даведваюся аб тым, чаго няма ў падручніку, — я гутару з дзесяцікласнікам сярэдняй школы № 9 Сяргеем Адамовічам. — Пакуль я не вырашыў, куды буду паступаць, але ўпэўнен, што хімія вельмі дапаможа мне на ўступных экзаменах.

У школе «Юны хімік» усё, як у студэнтаў. Лекцыі чытаюць лепшыя выкладчыкі факультэта. Праграма досыць насычаная. Рабят апытваюць па матэрыялу, пройдзенаму на лекцыях. У далейшым жадаючыя і больш здольныя спецыялізуюцца па кафедрах. Школьнікі выступаюць з рэфератыўнымі дакладамі, актыўна ўдзельнічаюць у навуковых канферэнцыях. Школа «Юны хімік» аказвае дапамогу ў арганізацыі рэспубліканскіх алімпіяд: складае задачы, непасрэдна ўдзельнічае ў правядзенні і г. д.

Т. ПЕТРАШКЕВІЧ.

КАМІТЭТ КАМСАМОЛА ПАВЕДАМЛЯЕ

Па выніках спаборніцтва паміж сельгасатрадамі лепшымі прызнаны: атрад імя М. Гастэлы геафака, атрад «Беларускага аддзялення філфака і атрад «Глорыя» ФПМ.

Дні студэнтаў у БДУ

ЁСЦЬ ПАЧАТАК

11 лістапада адбылося ўрачыстае адкрыццё Дзён студэнтаў універсітэта. На мітынг ля Памятнага знака студэнтам, супрацоўнікам і выкладчыкам БДУ, загінуўшым у гады Вялікай Айчыннай вайны, сабраліся прадстаўнікі ўсіх факультэтаў: сакратары камсамольскіх арганізацый, студэнты-выдатнікі, байцы СБА. Да іх з віншаваннем звярнуўся намеснік сакратара парткома БДУ У. А. Навумовіч.

Слова бярэ намеснік сакратара камітэта камсамола БДУ Генадзь Хухлындзін. Ён падкрэсліў, што не выпадкова Дні студэнтаў Міншчыны адкрываюцца Днямі працы.

— Працоўныя справы, — сказаў Г. Хухлындзін, — самая звонкая і заўзятая песня студэнцтва. За гады дзевятай пяцігодкі 10 тысяч студэнтаў БДУ прайшлі школу працоўнага выхавання.

Адразу пасля мітынга студэнты выехалі на аб'екты, каб не словам, а ўдарнай справай адзначыць сваё студэнцкае свята.

Н. ЛЕБЕДЗЕВА.

ДЗЕЛЯ МІРУ НА ЗЯМЛІ

...Раптам цішыню парушылі словы:

Крывёю бацькоў і маці
нашых,
Сівізною дзядоў і бацькоў
нашых,
— Слязамі і попелам Хатыні
Клянёмся, клянёмся,
клянёмся!

У гэты дзень 105 юнакоў і дзяўчат давалі клятву на вернасць сваей Радзіме, свайму народу, кляліся з гонарам несці сцяг Перамогі, сімвал незалежнасці нашай краіны. І тым больш урачыстай была клятва, што гучала яна ў дарагім кожнаму музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, сярод клапатліва захоўваемых народам рэліквій. Яны не ведаюць, што такое вайна, гэтыя хлопцы і дзяўчаты, якія выраслі ў пасляваенныя гады, але яны ведаюць, якою цаною даставіся іх бацькам і дзядам свабода і шчасце. Таму з такой увагай будучыя філолагі слухалі расказ ветэрана вайны Савелія Герасімавіча Сідарэнкі-Ігнаценкі, былога партызана.

На І курсе аддзялення беларускай мовы і літаратуры філалагічнага факультэта БДУ прайшоў традыцыйны урок мужнасці. Кожны год прыходзяць у музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны першакурснікі, каб аддаць даніну павагі героям вайны. Камітэт камсамола факультэта і ваенна-патрыятычны сектар многа робяць для таго, каб урокі мужнасці надоўга засталіся ў памяці студэнтаў.

— Чым больш сустрэч з ветэранамі вайны, — сказаў адказны за ваенна-патрыятычны сектар камітэта камсамола А. Раманаў, — тым больш пачынаеш любіць сваю Радзіму, праўду, свабоду і шчасце. І каб болей не раздаваліся выбухі бомб, каб сонца не засланяў дым пажарышчаў, каб дзеці шчасліва жылі, каб заўсёды на зямлі былі мір і дружба, неабходна ўсім весці непрымірымую барацьбу з тымі, хто яшчэ хоча ахвяр і крыві мільёнаў людзей. І мы клянёмся аддаць гэтай барацьбе ўсё сваё жыццё.

Н. КОСАРАВА,
студэнтка ІІ курса факультэта журналістыкі.

Выступае намеснік сакратара партыйнага камітэта БДУ **У. НАВУМОВІЧ.**

Нашы кветкі ў памяць аб загінуўшых.

Фота Г. Марозава і В. Бурдыкі.

ГАРАЧЫНЯ ПРАЦАВІТЫХ РУК

Арганізавана прайшлі Дні працы на юрыдычным факультэце. Два дні працавалі першакурснікі юрфака на МАЗе. У іх задачу ўваходзіла падрыхтоўка да здачы толькі што пабудаваных карпусоў завода.

У водгуку, які кіраўніцтва БУ-25 уручыла студэнтам, выказана шчырая падзяка за дапамогу і добрасумленную працу. Названы імёны лепшых памочнікаў — В. Цураева, М. Жэчкі, Л. Слуцкай.

М. БАЖКО.

ВУЧОБА — ГЭТА ГАЛОЎНАЕ

17 лістапада ва ўсім свеце адзначаўся Міжнародны Дзень студэнтаў. Напярэдадні свята наш карэспандэнт А. МАРЧУК узяў інтэр'ю ў замежных студэнтаў, якія вучацца ў БДУ.

Ігенбург Франк, ГДР. Студэнт ІІІ курса механіка-матэматычнага факультэта:

— Мая сям'я жыве ў горадзе Грайфсвальдзе, што знаходзіцца на поўдні Германіі. Горад мой вельмі прыгожы, у ім захавалася шмат помнікаў старажытнага часу.

Як стаўлюся да вучобы? Лічу, што яна для студэнта — галоўнае, таму і стараюся вучыцца добра. Нядрэнна ведаю рускую мову. Шмат чытаю, асабліва падабаюцца мне творы Горкага, Чэхава, Пушкіна, Шукшына. Словы іх глыбока кранаюць сэрца.

Нгуен В'ет Чыеў, В'етнам. Студэнт ІІІ курса ФПМ:

— Вельмі захапляюся рускай мовай, ужо з восьмага класа вывучаю яе.

Зараз як мага больш хочацца вучыцца, інакш я і не ўяўляю свайго жыцця. Вельмі цікава размаўляць з савецкімі студэнтамі, яны многа ведаюць і заўсёды дапамагаюць мне, калі ёсць што-небудзь незразумелае. Вельмі падабаюцца мне мінчане за іх дружалюбнасць. Адчуваю сябе ў Мінску, як дома.

Мбір Папа, Гавана. Стажор філалагічнага факультэта:

— Я вучыўся ў Гаване два гады. Ведаю англійскую і рускую мову. Лічу сябе вельмі шчаслівым, таму што вучуся ў СССР. Мая прапанова ўсім студэнтам — як мага больш займацца самастойнай працай, гэта дае вялікі вынік.

Бажхуіеф, Йемен. Студэнт І курса філалагічнага факультэта:

— Беларусы — шчырыя, добрыя людзі, яны перажылі жахі вайны, ведаюць цану кавалку хлеба, ведаюць, што такое гора. Вывучаючы гісторыю беларускага народа, адчуваеш сябе ў адной шарэнзе са змагарамі за лепшую будучыню. У наш час як ніколі добра патрэбна разумець, дзе вораг, дзе сябар. Ворагі ідуць на любыя хітрыкі, і, каб не памыліцца, неабходна старанна вучыцца, развіваць шырэй сувязі паміж нашымі народамі. Людзі Йемена, як і ўсе добрыя людзі свету, жадаюць, каб высока ў чыстым небе лятаў голуб міру.

Якуба Кондэ, Гвінея. Слухач падрыхтоўчага факультэта аддзялення фізікі:

— Калі я ад'язджаў у Савецкі Саюз, я многа чуў аб гэтай цудоўнай краіне. І вось сваімі вачыма я ўбачыў людзей, сапраўдных людзей, якія сваёй простай працай робяць цуды. Савецкі народ — самы чалавечны народ, які змагаецца за мір ва ўсім свеце.

СТУДЭНЦКАЯ НАВУКА — КАМСАМОЛУ

Па праграме Дзён студэнтаў Мінскай вобласці, прысвечаных 60-годдзю Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі, ва універсітэце адбылася студэнцкая навуковая канферэнцыя «Студэнцкая навука — Ленінскаму камсамолу». Пленарнае пасяджэнне канферэнцыі адкрыў сакратар камітэта камсамола універсітэта А. Тозік. Доктар гістарычных навук Д. Мельцар у сваім выступленні перад удзельнікамі канферэнцыі адзначыў, што яе адкрыццю папярэднічала шматгадовая дзейнасць студэнцкіх навуковых гурткоў і таварыстваў на кафедрах і факультэтах, вялікая арганізатарская работа камітэта камсамола універсітэта па прыцягненню студэнцкай моладзі ў навуковую дзейнасць, павышэнню творчай актыўнасці камсамольцаў.

Так, студэнты гістарычнага факультэта вось ужо на працягу некалькіх год плённа працуюць над стварэннем гісторый буйнейшых камсамольскіх арганізацый горада Мінска.

На канферэнцыі тры даклады з пяці, прачытаных па гісторыі камсамольскіх арганізацый, былі прысвечаны камсамолу Міншчыны у гады першай пяцігодкі, гісторыі камсамольскай арганізацыі Мінскага трактарнага завода.

Роля студэнцкіх будаўнічых атрадаў, партыйны і камсамольскі друк Беларусі ў барацьбе за працоўнае, маральнае і эстэтычнае выхаванне моладзі — такія тэмы дакладаў, прачытаных на пасяджэнні секцыі «Роля камсамольскіх арганізацый у камуністычным выхаванні моладзі».

На пасяджэнні секцыі па праблемах міжнароднага маладзёжнага руху было заслухана восем студэнцкіх работ. Адным з лепшых дакладаў на канферэнцыі названа даклад студэнта IV курса мехмата Фан Кві «В'етнамская моладзь і навука».

Кіраўнікамі секцыі адзначана, што студэнцкія даследаванні праведзены на канкрэтным матэрыяле, змяшчаюць каштоўныя рэкамендацыі па распрацоўцы актуальных праблем маладзёжнага руху, рад работ прадстаўляюць сабой прыкладныя даследаванні, якія рэкамендаваны да публікацыі.

У цэлым канферэнцыя з'явілася важным грамадска-палітычным мерапрыемствам, накіраваным на далейшае павышэнне творчай актыўнасці студэнцкай моладзі.

Г. ЧАРНЯЎСКАЯ.

ЧТО ПОКАЗАЛ АНАЛИЗ

Группы и посты народного контроля района, выполняя решения XXV съезда КПСС и постановление ЦК КПСС «О партийном руководстве органами народного контроля в Латвийской ССР», активизировали свою деятельность за фактическим исполнением директив партии и правительства, по борьбе за всемерный подъем экономики, укрепление дисциплины и социалистической законности.

Головными группами народного контроля в течение первого полугодия 1976 года проведено 879 проверок, в том числе: 186 проверок хода выполнения производственных планов и заданий; 117 — использования производственных мощностей, материальных, трудовых ресурсов и денежных средств; 43 — внедрения новой техники, технологии, научной организации труда и передового опыта; 135 — качества выпускаемой продукции и выполняемых работ; 165 — сохранности социалистической собственности; 58 — достоверности отчетных данных; 114 — условий труда, быта и техники безопасности и 61 — проверки по другим вопросам.

Здесь можно отметить много положительного в работе групп народного контроля, но остановимся на недостатках. Прежде всего отметим, что результаты проведенных проверок не всегда являются предметом обсуждения групп народного контроля или вовсе не обсуждаются. Это относится к ГНК 8-й больницы, Белорусского отдела транспортной милиции, СУ-315, ДУ-5 и других.

Результаты проверок еще не стали обязательным предметом обсуждения в коллективах трудящихся. Речь идет о специализированной передвижной колонне треста «Облпотребсоюза», Минской дистанции гражданских сооружений, холодильнике № 3 и некоторых других.

Народным контролерам нужно больше использовать право заслушивать на своих заседаниях объяснения должностных лиц, виновных в допущенных нарушениях.

Некоторые представители групп до сего времени не выполнили указаний РК КПБ и РК НК и не создали секторов, которые дают возможность каждому народному контролеру иметь постоянное и конкретное поручение и с учетом его опыта, знаний и способностей наиболее полно проявлять инициативу в осуществлении контрольной деятельности. К числу таких групп относятся ГНК ДУ-1, ДУ-24, отдела транспортной милиции, универсальной базы «Белкоопсоюза», 5-й стоматологической поликлиники и опытно-механического завода треста «Белсельхозтехника».

Контролеры прокуратуры и суда, отдела внутренних дел Октябрьского райисполкома, ресторана станции «Минск», оптово-розничного плодоовощного комбината, треста столовых, 8-й городской больницы, линейной санэпидстанции Белорусской железной дороги не информируют избравшие их коллективы о своей деятельности, о выполнении данных им наказов.

Проанализировав статистическую отчетность ГНК, районный комитет народного контроля обязал заведующих отраслевыми отделами комитета оказывать более действенную помощь в работе группам народного контроля, регулярно проводить с ними семинары и совещания.

Председатели ГНК должны устранить отмеченные недостатки, более внимательно относиться к составлению отчетов, обсуждению их на собраниях групп и своевременно представлять в комитет. Материалы проверок нужно рассматривать на бюро и собраниях народных контролеров с заслушиванием объяснений должностных лиц, результаты проверок доводить до сведения коллективов, обязывать должностных лиц выступать перед трудовыми коллективами с сообщениями о принимаемых мерах по устранению недостатков.

Работа народных контролеров должна быть поднята на новую ступень, должна стать более качественной.

Е. ТАГУНОВ,
заведующий внештатным отделом РК НК по организационной работе.

ПОД КОНТРОЛЬ МАСС!

Страничка Октябрьского районного комитета народного контроля г. Минска

Выпуск № 2

ЭКСПОРТУ ПРОДУКЦИИ — ПОСТОЯННУЮ ЗАБОТУ

Своевременная и качественная поставка продукции на экспорт является одним из лучших показателей планомерной, стабильной работы предприятий. На многих промышленных предприятиях Октябрьского района за последние восемь месяцев 1976 года хозяйственные руководители и другие должностные лица стали больше уделять внимания экспорту своей продукции. В плановые сроки и качественно проводят экспортные поставки ПТО «Интеграл» (генеральный директор П. Гайденко), объединение «Минскстройматериалы» (генеральный директор Е. Боровский), завод медпрепаратов (директор Е. Андреевский).

Но вместе с тем за этот период не выполнили плана поставки продукции на экспорт объединение мясной промышленности (генеральный директор Э. Тимченко) и опытно-экспериментальный завод «Продмаш» (директор П. Дубинский). Так, объединение мясной промышленности за 8 месяцев недопоставило на экспорт 180,5 тонны пищевых жиров на сумму 290,7 тыс. рублей. Имеются претензии к качеству экспортной продукции и срокам выполнения наряд-заказов на опытно-экспериментальном заводе «Продмаш».

Решением Октябрьского РК НК г. Минска от 29 сентября этого года руководители этих предприятий поставлены перед необходимостью принятия немедленных мер по улучшению положения с поставкой продукции на экспорт. Группы народного контроля этих предприятий обязаны установить постоянный контроль за выполнением плана поставок на экспорт продукции, соблюдения ее качества, а также периодически информировать о результатах своих проверок районный комитет народного контроля.

Н. ДОЛБИК,
заместитель заведующего внештатным отделом РК НК по промышленности.

ЗА ЭКОНОМИЮ И БЕРЕЖЛИВОСТЬ

Некоторые предприятия и организации района систематически не обеспечивают выполнение установленных заданий по дополнительной экономии топливно-энергетических ресурсов, более того, допускают перерасход.

Так, за 9 месяцев 1976 года Минская дистанция сигнализации и связи, станция «Минск-товарный» допустили перерасход топлива против удельных норм. Локомотивное и вагонное депо и станция «Минск-пассажирский» в этом году недостаточно проводят в своих коллективах работу, направленную на экономию электрической энергии, в результате чего ими сэкономлено всего лишь по 0,2 и 0,3 процента от удельных норм.

На холодильнике № 3 не обеспечена экономия топлива, она составила всего лишь 0,91 процента, а намеченные мероприятия по его экономии не отвечают предъявляемым требованиям и ориентируют коллектив на экономию только в размерах одного процента.

Неудовлетворительно проводится работа по экономии топливно-энергетических ресурсов в Белорусском управлении механизации, где за 9 месяцев текущего года не выполнено задание по экономии электроэнергии и горюче-смазочных материалов и нет продуманного, обоснованного плана организационно-технических мероприятий по данному вопросу.

Не выполняются постановления партии и правительства по экономии электрической энергии опытно-экспериментальным заводом «Продмаш». Экономия электроэнергии здесь составила лишь 1,5 процента от удельных норм.

На отдельных предприятиях района проявляется бесхозяйственность и расточительство в использовании топливно-энергетических ресурсов.

Все эти недостатки происходят из-за того, что отдельные хозяйственные руководители предприятий и организаций, в первую очередь главные инженеры и главные энергетики, без должной ответственности относятся к выполнению указаний по экономному использованию топлива, тепловой и электрической энергии, а группы народного контроля не предъявляют к ним должной требовательности, мало проводят проверок, по выявленным недостаткам не принимают своевременных и действенных мер, не привлекают виновных к ответственности.

Рассмотрев результаты рейда-проверки выполнения указаний партии и правительства по улучшению использования топлива, тепловой и электрической энергии на отдельных предприятиях и в организациях, Октябрьский районный комитет народного контроля обязал хозяйственных руководителей и главных инженеров станций «Минск-товарный» и «Минск-пассажирский», дистанции сигнализации и связи, вагонного и локомотивного депо, холодильника № 3, опытно-экспериментального завода «Продмаш», рыбокомплекса и ВРЗ им. Мясникова принять срочные меры к выполнению заданий по дополнительной экономии, для чего разработать мероприятия по улучшению ресурсов.

Активное участие в работе по контролю должны принимать цеховые группы, посты, секторы и каждый народный контролер лично.

Необходимо ежемесячно проводить совместно с «Комсомольским прожектором», активом профсоюзов с привлечением широкого круга специалистов и передовиков производства проверки состояния экономии топлива и энергии, результаты рассматривать на бюро и собраниях народных контролеров с заслушиванием должностных лиц.

Н. ДОЛБИК, Н. ОЛЬХОВИК, И. КРЕЦ, Н. СЕМАШКО.

НЕДОСТАТКАМ — БОЙ

Проверкой установлено, что в автоколонне 2438 городского управления автобусного автотранспорта не обеспечено выполнение государственного плана 8 месяцев по основным технико-экономическим показателям.

Так, план валовых доходов выполнен на 99 процентов, прибыли — на 89,4 процента. Производительность труда в рублях валовых доходов снижена на 4 процента против плана и на 7,4 процента против уровня прошлого года при росте средней заработной платы на 8,8 процента. Автоколонной допущен перерасход фонда заработной платы на сумму 45 тысяч рублей.

Мероприятия по возмещению недостающего фонда заработной платы в связи с ее упорядочением носят неконкретный характер и экономического эффекта не дают.

Недостаточно внимания уделяется использованию рабочего времени. Прогулы возросли по сравнению с прошлым годом.

Имеются недостатки по внедрению и использованию новой техники.

Допущены серьезные нарушения штатно-сметной дисциплины, вследствие чего незаконно израсходовано государственных средств за 8 месяцев этого года более 6 тысяч рублей.

Районный комитет НК обязал руководство автоколонны 2438 городского управления автобусного транспорта принять неотложные меры к безусловному выполнению государственного плана, устранению отмеченных проверкой недостатков во внедрении и использовании новой техники, штатно-сметной и финансовой дисциплины. За непринятие должных мер к выполнению государственного плана, укреплению дисциплины, использования новой техники и допущенные нарушения штатной дисциплины и. о. директора автоколонны 2438 Гимпель Н. И. объявлен строгий выговор.

За допущенные нарушения штатной дисциплины заместителю директора по кадрам и оргмассовой работе автоколонны Н. Цупа объявлен выговор.

Комитет указал руководству городского управления автобусного транспорта (начальник Биневич В. А.) на слабый контроль за работой автоколонны по выполнению государственного плана, использованию новой техники и соблюдению штатно-сметной и финансовой дисциплины.

Группам народного контроля городского управления автобусного транспорта автоколонны 2438 необходимо установить более действенный контроль за выполнением плана, внедрением и использованием новой техники, рабочего времени.

Мы должны практиковать по данным вопросам проведение рейдов и проверок, предавая их широкой гласности с заслушиванием объяснений должностных лиц на собраниях народных контролеров, используя при этом права, предоставленные положением об органах народного контроля в СССР.

Н. АНИСОВЕЦ, В. ПШЕНИЧНЫЙ, Б. ГНЕДИН, В. ВЕРШИЛОВ.

У НЕКАЛЬКІ РАДКОЎ

Навіны СНТ

На факультэце журналістыкі выйшаў свежы нумар бюлетэня студэнцкага навуковага таварыства. Ён прысвечан Дням навукі, якія праводзіліся ва універсітэце ў рамках Дзён студэнтаў Міншчыны. Бюлетэнь расказвае пра вынікі работы СНС факультэта за мінулы год, абагульняе дзейнасць асобных навуковых гурткоў.

Матэрыялы бюлетэня завастраюць увагу на плённай дзейнасці гуртка гісторыі журналістыкі і задачах, якія стаяць перад маладымі крытыкамі.

* * *

На кафедры рускай класічнай літаратуры філалагічнага факультэта адбылося пасяджэнне студэнцкага навуковага гуртка. Прысутнічаючыя з цікавасцю праслухалі даклады студэнтаў IV і III курса аддзялення рускай мовы і літаратуры Х. Маркевіч «Петербургские повести» М. В. Гогаля», Т. Чугуновай «Каляровая палітра «Записок охотника» І. С. Тургенева».

Наступнае пасяджэнне гуртка адбудзецца ў снежні.

* * *

Нядаўна прайшло чарговае пасяджэнне студэнцкага навуковага савета універсітэта. На ім выступіў старшыня СНС, член камітэта камсамола БДУ У. Гуслеў. Ён праінфармаваў старшынь факультэцкіх навуковых таварыстваў аб удзеле студэнтаў БДУ ў навукова-тэхнічных канферэнцыях у Кіеве, Новасібірску, Тарту.

СЕКТАР ДРУКУ СТУДЭНЦКАГА НАВУКОВАГА САВЕТА БДУ.

ЛІМНОЛАГІ БДУ СЁННЯ

З моманту стварэння галіновай навукова-даследчай лабараторыі возеразнаўства прайшло тры гады. Штогод з таго часу ў край беларускіх азёр, які названы у літаратуры Беларускім Паазер'ем, накіроўваюцца тры атрады супрацоўнікаў лабараторыі для выканання навуковых даследаванняў.

Тры летнія месяцы экспедыцыі, працяглыя выезды ў іншыя сезоны года — гэта многія кіламетры шляху па дарогах Беларусі. Нярэдка кожны дзесяты кіламетр — бездарожжа са страшэннай граззю, пылам ці трасянінай на выбоінах. Усё гэта гаворыць настойліва аб неабходнасці мець у кожным атрадзе добры, высокапраходзімы аўтамабіль.

Прапаганда задач лабараторыі, умоў яе палявой работы мае поспех, які праяўляецца ў тым, што студэнты геаграфічнага і біялагічнага факультэтаў з гатоўнасцю адпраўляюцца ў саставе экспедыцыі ў раёны даследаванняў і з поспехам праходзяць вытворчую практыку. Вопытныя лімнолагі — так называюць даследчыкаў азёр (а іх ужо нямала ў калектыве лабараторыі) аказваюць тэарэтычную і практычную дапамогу студэнтам у засваенні тонкасцей навукова-даследчай работы ў полі і ў лабараторыі. Багаты і разнастайны матэрыял, сабраны на азёрах у перыяд экспедыцыі, служыць асновай для паспяховага выканання курсавых і дыпломных работ.

У цяперашні час калектыў лабараторыі змяніўся і якасна, і колькасна: павялічыўся штат, паявілася шмат вопытных спецыялістаў сярод маладых супрацоўнікаў. Многія з іх паспяхова вядуць навуковыя даследаванні, будучы спаборнікамі на атрыманне вучонай ступені, прымаюць актыўны ўдзел у навуковых канферэнцыях і сімпозіумах. У верасні гэтага года група супрацоўнікаў лабараторыі на чале з прафесарам В. Якушка пабывала ў Варшаве, дзе праходзіў Другі міжнародны палеалімналагічны сімпозіум. Двое з маладых возеразнаўцаў выступілі там з дакладамі аб выніках асабістых даследаванняў. Паспяхова працуюць над тэмамі сваіх будучых дысертацый малодшыя навуковыя супрацоўнікі І. Богдэль, А. Серафімовіч, Б. Уласаў, А. Рачэўскі.

У раёнах Віцебскай вобласці, дзе атрады выконваюць працяглыя даследаванні, супрацоўнікамі вядзецца шырокая прапаганда навуковых ведаў аб стане, выкарыстанні і ахове прыродных рэсурсаў. Толькі на працягу летняй экспедыцыі гэтага года для школьнікаў і дарослага насельніцтва Ушацкага і Лепельскага раёнаў Віцебскай вобласці было прачытана каля дзесятка кваліфікаваных навукова-папулярных дакладаў. У якасці шэфскай дапамогі намаганнямі супрацоўнікаў у Малодскай школе створан добра аформлены кабінет біялогіі і геаграфіі.

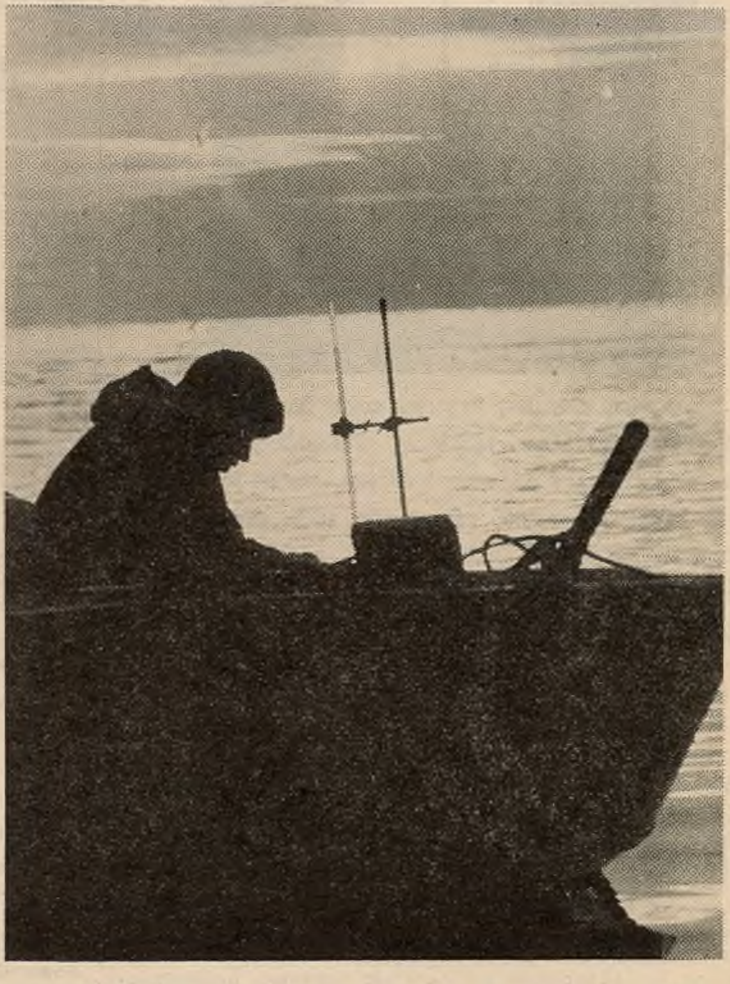

У выніку трохгадовай дзейнасці лабараторыяй возеразнаўства праведзены даследаванні амаль двухсот азёрных вадаёмаў Віцебскай вобласці. На іх складзены пашпарты, у якія ўключаны ўсе галоўнейшыя паказчыкі, характарызуючыя стан кожнага з вадаёмаў. Вынікі даследаванняў маюць вялікае значэнне для народнай гаспадаркі. На аснове гідрабіялагічных, гідрахімічных і шэрагу іншых важных паказчыкаў, якія атрымлівае лабараторыя ў сваіх даследаваннях, можа быць дана рыбагаспадарчая характарыстыка вывучаемых вадаёмаў. Важныя звесткі атрымліваюць меліярацыйныя арганізацыі і арганізацыі, якія займаюцца праектаваннем і будаўніцтвам курортна-санаторных комплексаў і дамоў адпачынку.

Паспяховае выкананне палявых даследаванняў (часта ў складаных умовах) забяспечваецца і дзякуючы новым сродкам, якія маюцца ў лабараторыі. У перыяд экспедыцыйных работ кожны з членаў экспедыцыі забяспечваецца шарсцяным і футравым спецыяльным адзеннем.

Дабротныя палаткі, цёплыя спальнікі і надуўныя матрацы гарантуюць членам экспедыцыі ўтульнасць і цяпло.

Да летняй экспедыцыі 1977 года для лабараторыі будуць створаны новыя, больш дасканалыя гідрабіялагічныя прылады, што дасць магчымасць павысіць якасць даследаванняў.

На жаль, разам з праблемай, якая ўзнікае ў выніку неабходнасці мець добрыя транспартныя сродкі, хвалюе і пытанне аб аптычных прыладах, вельмі неабходных для выкання біялагічнай часткі даследаванняў. Часткова гэтае пытанне вырашаецца так, што кафедра агульнай экалогіі, гідрабіялогіі і аховы прыроды прадастаўляе сваю оптыку.

У бліжэйшыя гады ў Браслаўскім раёне Віцебскай вобласці у вёсцы Слабодка на участку, які знаходзіцца паміж азёрамі Поцех і Недрава, плануецца будаўніцтва лімналагічнай станцыі. Наяўнасць станцыі дасць магчымасць паглыбіць і расшырыць напрамак навукова-даследчых работ лабараторыі возеразнаўства БДУ, а адпаведна гэта будзе садзейнічаць найбольш поўнаму практычнаму прымяненню вынікаў даследаванняў — пленнаму выкарыстанню іх у народнай гаспадарцы.

П. МІТРАХОВІЧ.

На здымках:

1. Малады навуковы супрацоўнік **З. Шаблінская** на здымцы возера Лукомльскага. (Кастрычнік 1976 года).

2. Мянзульная здымка участка. (Будаўніцтва лімналагічнай станцыі).

Фота **А. Серафімовіча.**

СТВОРАНА ДЛЯ ЦЯБЕ

Калі заходзіш у 309-ю аудыторыю галоўнага корпуса, здаецца, трапіў у царства кніг. Тут працуе «Выстаўка новай літаратуры». Яна арганізавана з мэтай азнаямлення студэнтаў з новымі выданнямі кніг, часопісаў, дапаможнікаў. Тут вы можаце знайсці інфармацыйную і спецыяльную літаратуру. Усяго на выстаўцы прадстаўлена 136 кніг, якія выйшлі ў выдавецтвах нашай краіны ў апошні час. Гэтыя кнігі вельмі важныя пры вывучэнні прадметаў на факультэтах БДУ. Яны дапаўняюць падручнік, у іх змешчаны навейшыя статыстычныя даныя.

Асаблівую ўвагу прыцягвае раздзел выстаўкі, які прысвечан ахове акружаючага асяроддзя. У цяперашні час гэтае пытанне з'яўляецца адным з актуальных пытанняў сучаснасці. І нездарма афарміцелі выстаўкі звярнуліся да французскага гуманіста А. Сент-Экзюперы: «Ёсць такое цвёрдае правіла. Устаў уранку, прывёў сябе ў парадак — адразу ж прывядзі ў парадак сваю планету». На паліцах мы бачым матэрыялы пра свет фауны і флоры, аб тым, як неабходна берагчы зямлю — наша багацце. Увагу наведвальнікаў прыцягваюць кнігі М. Бялавіна і В. Дароніна «Зялёная чаша», Р. Баброва «Любіце лес», М. Казлова «Соты жыцця», В. Уладзіслаўскага «Чалавек сярод прыроды».

Чалавек адкрыў і навучыўся выкарыстоўваць тайны прыроды і адкрые яшчэ больш, павялічваючы тым самым сваю ўладу над ёй. Таму неабходна беражліва адносіцца да акружаючай прыроды, якая стварае ўсе ўмовы для нашага існавання...

У гэтым навучальным годзе ў аўдыторыі будуць арганізаваны таксама выстаўкі на тэмы «Міжнародны маладзёжны рух», «Рух дзекабрыстаў», «Рэвалюцыя 1905 года» і іншыя.

І. БУДЗЬКО,
студэнтка І курса факультэта журналістыкі.

Каб нехта хваляваўся...

Яніна Лявонцьеўна Прыбыткова, адна з лепшых куратараў гістарычнага факультэта БДУ, выкладчыца кафедры гісторыі КПСС: «КУРАТАР ДАПАМАГАЕ СТУДЭНТАМ УВАЙСЦІ Ў ПРАФЕСІЯНАЛЬНАЕ ЖЫЦЦЁ».

— Маё найглыбейшае перакананне ў тым, што я лічу неабходнасць куратара на двух першых курсах. У гэты перыяд нельга без яго: патрэбна куратарская дапамога ў выбары спецыялізацыі, у арганізацыі вучобы і ўвогуле усяго студэнцкага жыцця. Цяпер я вяду чацвёрты курс. Але яшчэ тры гады назад яны былі на першым: многія прыехалі вучыцца ў БДУ з розных куткоў краіны. Каб пазнаёміць іх з горадам, з рэспублікай, мы праводзілі шматлікія экскурсіі: ездзілі на радзіму Янкі Купалы, наведалі музей І з'езда РСДРП, музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Былі ў суседніх рэспубліках. Напрыклад, наведалі сталіцу Савецкай Літвы Вільнюс, пазнаёміліся з куткамі, дзе дзейнічалі нашы беларускія паэты, пісьменнікі, вучоныя.

Вельмі хутка цяперашнія мае чацвёртакурснікі, з якімі я зараз працую, будуць адукаванымі спецыялістамі, іх трэба рыхтаваць да гэтага. Якая работа праводзіцца? Па-першае, пры дапамозе анкет, якія запаўняюць студэнты, высвятляюцца іх захапленні. У адпаведнасці з імі я і даручаю рабятам тую ці іншую работу. Напрыклад, калі студэнт ці студэнтка любяць працаваць з дзецьмі, то ў час летняй практыкі яны накіроўваюцца ў піянерскія лагеры. І калі вынікі гэтай работы выдатныя, галоўны ўпор робіцца менавіта на гэтую спецыялізацыю. Такая методыка дапамагае рыхтаваць спецыялістаў па прызванню, майстроў сваёй справы.

Але мая работа звязана не толькі з вучобай. Яна датычыцца і свабоднага часу студэнтаў. Каб яны маглі правільна выкарыстаць гэты час, створаны харавая капэла, літаратурныя гурткі, музычныя ансамблі і інш. У сваю чаргу ўсё гэта ў пэўнай меры аказвае ўплыў і на паспяховасць студэнтаў.

Пра сябе магу сказаць, што куратарам я ўжо дзевяты год. Гэта будзе мой другі выпуск. Хвалююся за сваіх рабят. Мае першыя выпускнікі ўжо працуюць.

Запісаў **В. МАРТЫНЕНКА,**
нештатны карэспандэнт газеты «Беларускі універсітэт».

Чарговую старонку кафедры сёння адкрывае наш дэбютант — старшы выкладчык Вадалівaў, імя якога, магчыма, чытачу яшчэ мала вядома, але на кафедры ён мае самую выгадную рэпутацыю: аб ім кажуць, што працуе, як пчолка. За здзіўляюча кароткі прамежак часу ён выдаў на гара цэлы шэраг навуковых работ. Урывак з уступу да адной з іх, якая носіць назву

«СТУДЕНТ НАУКУ НЕ ГРЫЗЕТ ОТНЮДЬ!»,

сёння мы публікуем на мове арыгінала.

Удивительно сложна и, я бы сказал, неповторима в своем прекрасном течении широкая река студенческой жизни. Уже давно замечено, что берега этой реки становятся еще шире, и всё выше поднимающиеся волны научной информации с растущей силой накатываются и накатываются на ее научные пляжи, рождая беспокойство в тесных рядах загорающих. Социологи объясняют это возросшей активностью горячего родникового течения, которое кем-то когда-то названо «Абитуриент». Сейчас еще далеко не все изучено и исследовано в этом течении, где столько поворотов, крутых спадов и разливов, что даже сильнейший пловец не рискует погружаться в его глубины, а, разрезая своей грудью высокие волны знаний, плавно скользит по их поверхности.

Сейчас, когда нагрузка одного студента исчисляется не килограммами на сантиметр квадратный поверхности мозга, а тоннами и больше, когда все новые и новые дисциплины ставят его в положение «Ау-у, где я?», как никогда остро встает перед нами всем известный вопрос: «Что делать?». Действительно, если, например, типичная жизнь многих типов из числа наших студентов становится цепной реакцией невыполненных добрых намерений, то почему же мы не в праве задать себе такой вопрос? А сколько сейчас у нас желающих заставить студенчество изучать историю своей жизни? Единица! А ведь это — ключ к решению нашей проблемы. Ведь почему, скажем, некоторые студенты у нас живут подобно ящерице: потеряв «хвост», приобретают новый?

Все знают, как трудно и неловко зачастую пользоваться традиционными шпаргалками. И почему бы не избавиться от необходимости доставать ее на глазах умудренного преподавателя? Ведь стоит только ее выучить наизусть — и проблема решена!

А возьмите такой вопрос: как питаются сегодня наши студенты? В отдельном ряде наших пунктов общепита они едят все, что хотите, но только не всегда то, что способствовало бы усвоению и закреплению полученных ими с 8.30 до 17.30 знаний. Однако они смело проеодолевают километры очередей, движущихся медленнее самой ленивой черепахи, по той причине, что... Простите, это будущая тема моей будущей диссертации, и пока я бы не хотел ее обнажать.

Эти, да и масса других вопросов, решение которых должно быть таким же неотложным делом, как и ответ студента экзаменатору по вопросу билета, — вот стержень проблематики, которым будут пронизываться мои другие дальнейшие научные работы.

Благодарю за понимание.

Хочу также выразить искреннюю признательность заведующему кафедрой общего смеходелия доценту Незачетову, а также преподавателю Конспектову, оказавшим мне действенную помощь в напечатании этого исследования.

ФАКУЛЬТЕТ великоЛЯПия

* Все свидетели подтвердили, что моя машина шла в исключительно трезвом состоянии.

* Я шарахался из угла в угол своих мозгов.

* Надпись на конверте: «БЕЗ ЛИЧНОСТИ НЕ ВСКРЫВАТЬ!».

* От сильного расстройства он лежал в постельной принадлежности.

* В поликлинике мне сказали: «На картошку не поедешь через правое ухо».

* Всего за два месяца лишено прав на управление транспортом 24 автомотолюбителя зеленого змия.

Собрал и записал лаборант ПИСУЛЬКИН.

КУРС МЕРКАВАННЯЎ

АСАДЗІСТЫ

Я іду здаваць без прэтэкцый. Апошнім. Чым лепш? Заходзіш. «Здрасце» — гэта ім у камісію кінеш, білет цягнеш. Незнарок праз кветкі зірнеш і адчуваеш — клімат. Абставіны шыкоўныя. Камісія стомлена. У кожнага вочы па спеламу яблыку, чырванабокія і гатовы зваліцца. Галовы іхнія гудуць. Пры адказе, калі пачаць цвёрда і гучна, — гарантоўна спыняць. Могуць і без дадатковых пытанняў «выдатна» ўпісаць. А наконт залікаў, дык тут прасцей простага. На залік прама з кіно ідзеш. Раз ідзеш, два ідзеш, а ў трэці раз і не сумнявайся, цацкацца з табой не будуць, як міленькія прымуць. У іх свой план, свае якасці! І «гарэць» пачынаюць яны ўжо на другім заходзе. Метад такі асадным завецца, а студэнтаў называюць па-простаму — асадзісты.

Студэнты-асадзісты — народ не дакучлівы. І хавацца ад іх дарэмна. Знойдуць. Дома знойдуць, у магазіне — таксама. На футбол не хадзі. Кіно, тэатр забудзь, у лазні і то знаходзілі. Раптоўна стрэнуць і залікоўку пад нос суюць без усякай там фамільярнасці.

... Растуць універсітэты, растуць студэнты, растуць і асадзісты.

Пампей АГУРОК.

КУРС ОБЩЕПИТА

ПРОЩАНИЕ

Провожали его всей комнатой.

— Спички, спички-то не забудь! — напоминал Дима Гогин. — Костерок разложишь, погреешься. Первую неделю, чай, на улице стоять придется.

— Ничего, выдержу. Специально целый год в секции моржей занимался, — не очень уверенно ответил Шура Шпора и вздохнул, поправляя на спине рюкзак.

— Я там тебе пирожков положил, — участливо произнес Гоша Паинькин. — Бабушка пекла.

— Ты гляди, как спать будешь ложиться, запоминай, за кем стоишь. А то враз вокруг пальца обведут, — посоветовал пятикурсник Туповик.

— Ну, не поминайте лихом! — всхлипнул слабонервный Шпора, проглотив комок. В отчаянии махнув рукой, он решительно нахлобучил шапку и зашагал прочь.

— Будет время — пиши! — крикнул вслед Дима Гогин.

...Шура Шпора шел занимать очередь в студенческую столовую.

Н-ов, доцент.

ГЭТА Ж ТРЭБА!

Не ведаю, хто як, гэта, канешне, ваша асабістая справа, а я, напрыклад, вельмі люблю тэхніку. Я ўвесь загараюся, напрыклад, калі бачу будзільнік: гэта ж трэба прыдумаць! Гэта ж трыумф розуму, калі так прама гаварыць! Я магу гадзінамі глядзець на гэты будзільнік. Здымеш, бывала, заднюю накрыўку, ух ты! Каб усё гэта ўцяміць — якую трэба мець галаву! Ды што будзільнік. Калі здымеш накрыўку ў тэлевізара і глянеш туды: канструкцыя! Іншы раз на задні бок тэлевізара глядзець цікавей, чым на экран.

Ды што там тэлевізар! Возьмем нават ложак-канапу. Спінку адгінаеш — шчоўк! Канапа. Яшчэ раз адгінаеш — клям! Ложак.

А то, бывала, ляжыш на гэтым ложку-канапе і думаеш: божа ты мой, якія бываюць разумныя людзі! Усё нешта прыдумваюць, то лазер, то квазер, то мясарубку...

Я гадзінамі так магу ляжаць. Глядзець на лямпачку і думаць... Гэта ж трэба дадумацца! Гэта ж якая павінна быць галава! Вам, канешне, магчыма, усё роўна, вы не глядзіце нават на гэтую лямпачку, быццам была ў вас справы, вы абыякавы, чэрствы чалавек. Калі б усім так, як вам, усё было да лямпачкі, то ніколі б людзі да лямпачкі не дадумаліся. Сядзелі б пры свечках. Хаця да свечак таксама трэба дадумацца, ля кастроў бы сядзелі, жавалі б свайго маманта...

Мам! Прынясі чаго-небудзь паесці...

Гоша ПАІНЬКІН,
першакурснік жартфака.

ИЗ ДОКУМЕНТАЛЬНЫХ ИСТОЧНИКОВ

Если вы, товарищи студенты, застряли в лифте, то не старайтесь сами освободиться, то есть не раскрывайте двери кабины, этим вы только затрудните свое освобождение.

(ОБЪЯВЛЕНИЕ В ОБЩЕЖИТИИ № 2).

КУРС ПОВЕСТВОВАНИЯ

ПОВЕСТЬ О ТОМ...

...как один слабо подготовленный студент сдавал экзамен ЭВМ и получил «отлично», поскольку у него был знакомый диод;

... как, будучи абсолютно здоровым, студент пошел на прием к врачу, и оказалось, что у него — катар верхних дыхательных путей;

...как студент и преподаватель одного вуза, узнав друг друга на улице, обменялись рукоприкладством;

...как один студент написал на парте: «Все те, кого люблю, кладите в парту по рублю» и через три месяца нашарил в ней записочку: «Наивный парень! Я пять лет уже люблю, но за это мне еще ни рубля не перепало».

Дима ГОГИН.

НАШ АПЫТАЛЬНІК

КАФЕДРА АДКАЗВАЕ

— Што такое этыкет?

— УМЕННЕ ПАЗЯХАЦЬ З ЗАКРЫТЫМ РОТАМ.

***

— Якім назваць чалавека, што ўступае, будучы невінаватым?

— ЖАНАТЫМ...

***

— Які рэцэпт склочніка?

— АДНА ЛЫЖКА ДЗЕГЦЮ НА БОЧКУ МЕДУ.

***

— Вы не маглі б пазычыць мне да стыпендыі тры рублі?

— НА ЖАЛЬ, СЯБАР, У НАС НЯМА ПРЫ САБЕ НІ КАПЕЙКІ.

— А дома?

— ДЗЯКУЙ, УСЕ ЗДАРОВЫЯ.

Па кансультатыўнаму пункту кафедры дзяжурыў выкладчык **КАНСПЕКТАЎ.**

РИСУЕТ ШУРА ШПОРА

Матэрыялы кафедры падрыхтавалі да друку В. ГАЙ-ДЗЯЛЯНКА, А. КЛАСКОЎСКІ, М. КУРГАНСКІ.

В. а. рэдактара В. А. ВОЛЬСКІ.

«Белорусский университет» — орган парткома, ректората, месткома, комитета комсомола и профкома Белорусского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. В. И. Ленина. На белорусском языке.

Газета выходзіць па чацвяргах. Тыраж 2.000 экз.
Аб'ём — 1,5 друк. ар. АТ 04559. Заказ № 1659.

Наш адрас: Мінск, Універсітэцкі гарадок, геаграфічны корпус, п. 14. Тэлефон 32-07-19. Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КП Беларусі.